

Hoogste jurist binnen een bedrijf heeft steeds meer werk én aanzien

Edwin van der Schoot

Het bestuur van Philips tijdens de aandeelhoudersvergadering eerder dit jaar. De apneu-affaire bij het bedrijf is voer voor juristen. Foto: Paul Dijkstra/ANP

In het kort

- De hoogste jurist binnen een bedrijf heeft de wind vooral in de rug vanwege de toenemende hoeveelheid regelgeving waaraan ondernemingen moeten voldoen.
- Deze general counsel rapporteert steeds vaker direct aan de ceo of cfo, en krijgt een steeds breder takenpakket.
- Het aantal juristen in deze functie in het Nederlandse bedrijfsleven steeg van circa 500 in 2014 naar zo'n 750 nu.

Het takenpakket van de general counsel, de eindverantwoordelijk manager van veel moderne juridische afdelingen bij grote Nederlandse bedrijven, breidt uit. Diegene rapporteert ook steeds vaker direct aan de ceo of de cfo, verdient steeds meer, leidt steeds grotere afdelingen én is steeds vaker een vrouw.

Dat blijkt uit een tweejaarlijkse enquête van onderzoeksbureau Motivaction in opdracht van netwerkorganisatie General Counsel NL. De hoogste jurist heeft de wind vooral in de rug vanwege de groeiende hoeveelheid regelgeving waaraan bedrijven moeten voldoen, zo geven 150 van de geënquêteerden aan. Nederland telt nu zo'n 750 general counsels, tegen 500 in 2014.

‘Het is een beetje een containerbegrip’, relativeert Scipio van der Stoel, headhunter in de juridische sector. ‘Soms is het bij kleinere bedrijven iemand die in zijn eentje bijna alles doet, soms is het iemand met een afdeling van bijna honderd mensen, bijvoorbeeld bij grote banken. Af en toe heeft hij of zij zelfs een stoel in de raad van bestuur.’

En de functie is populair, ziet Van der Stoel. ‘Wij helpen bedrijven weleens bij het vinden van een general counsel. Tegenwoordig geven ook partners van gerenommeerde Zuidaskantoren proactief bij ons aan open te staan voor zo'n baan. Die is dan ook veel breder en interessanter geworden. Vroeger was de belangrijkste jurist bij een bedrijf degene die aan het eind van een traject de contracten moest opstellen en voor vertraging zorgde. Tegenwoordig wordt een general counsel veel eerder in het proces ingeschakeld.’

Trend overgewaaid

Harm-Jan de Kluiver, oud-partner van De Brauw en hoogleraar ondernemingsrecht, beaamt dat. ‘Vroeger zag je dat minder. Dan waren het niet de partners, maar mensen die bijvoorbeeld geen partner konden

worden, die overstapten naar het bedrijfsleven. De trend is overgewaaid uit de Angelsaksische wereld, waar de functie general counsel hoog in aanzien staat.'

Onder de verantwoordelijkheden van veel general counsels valt nu ook corporate governance, compliance en fraudebestrijding, blijkt uit het onderzoek, net als reputatiemanagement en duurzaamheidsbeleid. De moderne general counsel is 'veel proactiever, praktischer en heeft betere communicatieve vaardigheden' dan het hoofd juridische zaken van vroeger, zegt directeur Michiel van Straaten van General Counsel NL, die zelf deze rol ook vervulde, bij De Goudse Verzekeringen.

De geënquêteerde juristen noemen de 'gigantisch toegenomen hoeveelheid wet- en regelgeving' als belangrijkste reden van het groeiende aantal general counsels en hun afdelingen. Die laatste tellen gemiddeld elf werknemers, maar kunnen bij bijvoorbeeld AEX-bedrijven een stuk groter zijn.

Het aandeel van vrouwen in deze functie groeide in tien jaar van 31% naar 46%. De salarisniveaus verschillen sterk, maar gemiddeld ligt het bruto maandsalaris volgens het onderzoek boven de €13.000, ruim €1000 meer dan in 2022.

Salaris

Dat er meer waarde aan de functie wordt gehecht, blijkt uit het feit dat de general counsel in 75% van de gevallen rechtstreeks rapporteert aan de ceo (45%) of de cfo (30%). In 2022 gold dit voor 68%, in de jaren daarvoor nog minder.

Bekende general counsels in Nederland zijn Marnix van Ginneken bij het door de apneu-affaire geplaagde Philips, oud-Allen & Overy-baas Brechje van der Velden, die nu voor CVC werkt, en Bernard Roelvink, die overstapte van De Brauw naar Cofra, de holding van de familie Brenninkmeijer. In een verder verleden vervulden Peter Wakkie bij Ahold en Sietze Hepkema bij SBM Offshore een vergelijkbare rol, al was het

daar overduidelijk naar aanleiding van boekhoud- en corruptieschandalen.